

Oscar Mathisen sætter ny verdensrekord

**og vinder 500 meter.
Mc. Lean vinder 5000 m.**

Starten for 500 meter

fandt sted kl. 3.05.

Mathisen trak ydre bane og Mc. Lean indre.
Oscar vandt. Mathisen fik en glimrende start, men Mc. Leans første langside var udmerket og og han havde i begyndelsen af løbet et forsprang paa 3 m. som imidlertid Mathisens glimrende indspurt indhentede. Oscar vandt løbet med 3 meter.
Tiden blev Oscar Mathisen 43,3 og Mc. Lean 43,7.
Mathisens tid er ny verdensrekord.

Starten for 5000 meter.

fandt sted kl. 3.35.

Bobby satte i begyndelsen en haard spurt og gik endel meter fra Mathisen. I slutten af løbet øger Mc. Lean farten og hans forsprang bliver større. Det ser ud som Oscar er lidt stiv og syg. Da 2 runder gjenstaar er han ca. 125 meter efter, og denne distance var ved maal øget til ca. 200 meter.

Oscar Mathisen oplyste, at han i begyndelsen af løbet havde faaet sterkt hold.

Mc. Leans tid blev 8.53.07.

Mathisens tid 9.00.6.

Mathisen har antagelig sprængt sig.

Stadion har været kjelet og dregget for som en liden unge i nat og i formiddag. Overalt har der været lutter travlhed. Folkene har arbejdet rundt de sidste dage. En stor ny tribune skulde reises paa den aabne plads foran klubhuset, og af forskellige grunde kunde tømmervændene her ikke tage fat for i onsdags. Der hamres og spigres og høves. Alt skal være i orden, til publikum skal slippes ind, ikke mindst fordi denne nye plads bliver en af banens bedste. Hver eneste af oplobsdagens kvadrantcentimeter vil blive besat til sidste mand, for andre mindre heldige steder vælges. Tribunen koster en halv million af 2000 kroner at føre op, hvilken rolle spiller dette beløb i den store indtægt idag.

Banemester Zakken Johansen er den personificerede energi. Overalt har han sin finger med i spillet eller et øie ude paa inspektion. Hist derhenne i svingen er isen lidt ujævn. Der skal spades forsigtig paa med vand, og efter frysningen skal det nye dække slibes. Den sidste overvanding lykkedes udmerket. Professor Bjørknes' bestille kulde slog ind i rigtig tid og paa rigtig maade. Der vandt ikke længere med slange oppe paa Stadion, ei heller med kommunens store sommervogne mod stov. Zakken har sit eget lille patent, enklere end andre vandingsinstrumenter og effektivere end alle andre i verden. Det er frugten af års erfaring oppe paa Frogner, af besøg i udlandet, men mest af personlig erfaring i aarelangt samvær med verdens hurtigste løbere. Det bestaar helt enkelt af en svar tønde paa en slæde og med et dobbelt vandret rør med sprøjtehuller. Tønden trækkes af menneskelig kraft, og løsen spores for hestehovene. Isen bliver jævne og finere af det og uden en eneste spræk eller rift.

Gamle Haakonsen er ham en

tro assistent. Og mange andre ansigter gaar igjen fra tidligere aar, fra tidligere store matcher. Engang imellem lægges armene op. Der tages en liden pust i arbeidet og saa en liden prat om n' Oskar. »Ja, for

n' Oskar er nødt for at vinde idag. Vi har da set saa meget skotløb, at vi ikke kan tage fejl i det. »Ja, men Zakken er ligevel ræd for Mc. Lean. Han har set ham i ordentlig spurt. »Aa, du da! Disse bevægel-

serne betyder ikke saa meget. Se paa Strøm. Han gaar jo saa rolig, saa det ser ud som om han staar stille og endda kommer han frem. »Ja, og endda kommer han frem. »Ja, men 500-meteren vinder amerikanoeren. — —

Saa er atter tønden fuld af vand og ny is skal laves, nyt glat underlag for de berømte ben. Verdens fineste skotløbane præpareres.

I klubhuset er det den samme travlhed, den samme nervøse spen-

ding og interesse. Restauratoren har belavet sig paa sit hidtil største og bedste publikumsindryk og smørbrød- haugene ligger meterhøje paa diskene. Ekstrafolk er i virksomhed med dækning og tælling. Folk skal jo

have lidt i livet, naar den værste spænding er over. »Vi har bare 20 minutter til servering mellem løbene, forklarer restauratør Svendsen. »Og da ved De, hvordan det maa gaa, naar tusener skal forsynes.

I underetagen er badene og massagerummene. Oskar og Bobby har hver sit. Overtroiske, som enkelte sportsmænd er, ser de det som et ondt varsel, at Bobby har faaet den samme bod som Tuomainen havde under det nordiske mesterskab ifjor, ja han i sidste løb slog Strøm i tid og vandt titelen. Der følger lykke med den boden, fortæller de. De hører »Friggs bod oppe paa Græsbakken. Hver gang laget tog nordre garderobe, saa vandt det. Ligedan var det med landslaget!

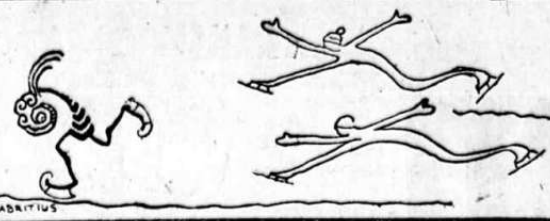
Nu skal der imidlertid til trost for alle disse værdier den ting at bemærke, at Oscar ikke bruger Strøms garderobe. Han har sin egen, som saa mange gange har bragt ham held. Og fordi folk ikke skulde have det at sige, at god generalprobe giver daarlig forestilling, saa lod han ikke torsdagens træning være den sidste. Ogsaa igaar tog han sine runder paa banen. Bare nogen faa og slowlys ligesom Bobby. Det fortæller, at det gik daarlig med ham, altsaa maa det blive god forestilling.

Oskar har desuten sin gamle tro og dygtige massor. Enger kjænder nu de kostbare ben bedre end alle andre, bedre end Oskar selv, og vel nok, naar musklene er slig præpareret, at de kan yde det bedste, eller rettere sagt yde mere end de egentlig er istand til. Thi det er jo egentlig det, som er tingen idag. Oskar skal vinde. Hele nationen er enig om den ting. Han kan ligesom ikke tabe den mand. Norge forlanger seir, og ergo maa han skaffe den.

Det merkkelige ved tingen er, at Bobby ogsaa har en norsk massor.

Oscar og Bobby i fuld fart imiddags.

Har man hørt mage til frækhed? En nordmand skal være behjælpelig med at tilføre de nationale farver nederlag! Til og med en kraftig sersjant, større og sterkere end de største cow-boys, som blev sendt til vestfronten. Med tomme hænder erobrede han en vældig granat fra tyskerne, og den er blevet hans mascot. Den følger ham overalt og bringer ham lykke. Og endnu er den i hans besiddelse. Ogsaa dette kjender de sangkyndige til, og tager det som et ondt varsel.

Hvad er spændingen i hine juldage 1906 mod dette. Hvilke rolige øieblikke havde vi ikke dengang tyskerne truede os 1917 sammenlignet med den feber, som nu hvert eneste øieblik kan registreres høiere end før.

Byens største idrætsentusiast, en kjendt forretningsmand, sov bare andenhyer nat foran sidste landkamp i fodbold med danskerne. Nu har han ikke havt blund paa sine øjne, siden Bobby hin onsdag morgen steg iland paa Fæstningsbryggen. Igaar, da tiden paa 500: 42 sekunder blev bekjendt, gik føberen over til krampe. Den budende specialist ordnede streng ro og rekreationstur til Rivieraen, men hans ven, handelsstandens koldblodigste billardspiller, som synes de berømte sekunder ikke kan blive lange nok, gav ham sit raad: »Mand dig op, mand. Naar Oskar har vundet 500 meter, saa er du skikkelig menneske igjen. Og indtullet og præpareret med alle de stimulerende midler som Svaneapoteket kunde skaffe ham, ankom det stakkars menneske til Stadion i formiddag kl. 10.

Egentlig har hverken Haakonson eller Zakken anledning til at slippe nogen ind for 1, men da manden i alle tider har nydt den store idrætsmagnats rettigheder, blev han smuglet ind en bagvej. Han har taget sin plads paa tribunen og har allerede set Oskar starte paa 40 femhundredemetere. Naar den rigtige kommer, ser han ingenting, men timen skal bringe ham heldredelse.

Bobby og Oskar mangler frødeles. Selv ikke Scanlon er i farvandet, mens hans repræsentanter tidlig har været heroppe. Det siges, at Scanlon er beskjæftiget med at analysere den mad, Bobby skal indtage til lunch. Der maa vogtes omhyggelig over, at ma-

den hverken er for tung eller let, hvis de kostbare ben skal gøre sin pligt.

Heller ikke Oskar hører man noget til. Formentlig masseres han. Han skal være blevet frygtelig nervøs af alle disse forhandlinger med Scanlon. Som om man ikke burde have lugtet den lunte paa forhaand. Ja, taber han, er skylden og fortjenesten Scanlons alene.

Publikum

led ikke vente paa sig. Det er vanskelig at afgjøre, naar den første og ivrigste tilskuer indfandt sig — men det var meget, meget tidlig. Og ikke før var den første kommet, saa strømmede de efterfølgende til. Der blev benyttet alle befordringsmidler — med undtagelse af trik da, for den gik ikke! Det havde været paa tale at sætte nogen udvalgte trick i gang i anledningen, men —!

Disse verdensmestre maa øiensynlig være nogen mærkelige mennesker. De fik selv alle — det vil sige de som kom til stævnet — brens damer til at komme helt præcis. Men saa er jo ogsaa det at komme forsent til skøite- løb, hvor Oskar Mathisen er med, lige forvillet som at komme forsent til udenlandstøret. Alt i alt var der samlet omtrent 14,000 præcise mennesker, da løbet begyndte præcis

Kl. 3.00.

Judge.

Stor opstandelse hos skøitekongerne.

Et mislykket og et "lykket" besøg.

I audiens.

Neppe?

(Karikatur af Eivind Nielsen, »Vikingsen«).

Der er — rent aandelig talt — ligesom hvorken begyndelse eller ende paa Oskar Mathisen. Det har han tilføjes med den store beigen.

Slig virker han i hvert fald paa mig i min egenskab af audiensgænde i embeds medfør.

Havde han været konge for en dag, havde sagen været grei, men han blev det for vel en halv menneskealder siden, og siden har han smilende, men haardt nakket fortsat med at være det. 5 gange verdensmester, 3 gange Europamester og 6 gange Norgesmester. Desuden Norgesmester i stupning og 17 forstøpremier paa en sommer i cykelridt. Der er ingen som helst mening i det. Man føler sig uvilkaarlig helt magtes og hjælpeløs overfor et sligt uhyre. Tænk hvad der i alle disse aar har været talt, skrevet, digtet, sunget, trykt om dette menneske. Tænk hvor mange gange alverdens aviser har haft hans billede, har havt referater, korrespondancer, telegrammer, interviewere om ham. Og alle disse tusener, som har talt og skrevet om ham, har alle sammen villet finde paa noget nyt og morsomt at sige og skrive. Man er altsaa paa forhaand fuldstændig

handicapet. Der findes i vort mis- handlede sprog neppe et smigrende ord eller udtryk, som ikke har været benyttet i forbindelse med ham.

Forsøg og forestil Dem bare alle de morsomme maader, hans navn har været udtalt paa, n' Oskar, n' Osear, n' Aasear eller Asker som Robert G. Mc Lean, Worlds champion ice skater, consulting engineer skate division Winchester repeating Arms Co. New Haven, Conn. U. S. A. udtaler det. De sidste muligheder for en forfriskende variation er udrugt.

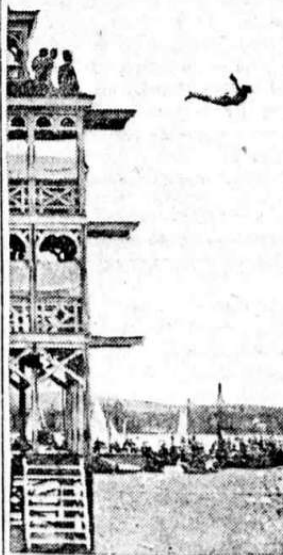

Konfirmanten O. M.

Ved hans der kunde der have staaet, at den avismand, som begiver sig herind, han opgave ethvert haab. Men der stod bare Oskar Mathisen paa et beskedent navneskilt.

Man — det vil i dette tilfælde sige mig — ringer, der forløber nogen minutter. Stoppeuret jeg har anskaffet i sagens anledning viser 2.25, altsaa over verdensrekorden paa 1500 meterløbet. Altsaa kan det neppe være verdensmesteren selv som lukker op. Saa stor leilighed kan vel selv en konge ikke holde i disse tider. Imidlertid lukkes der op, formentlig af hofmarskalen. Oskar ligger paa spisebordet og bliver masseret, siger han. Kom igjen om en time.

Hvad skal man sige?

Oscar som avintiker.

Der gaar en time og jeg gaar en time. Denne gang blev der lukket op i samme øieblik som klokken lod. Det var Oskar Mathisen selv som stod i entreen og smilende viste mig ind i spisesalen. Der maatte jeg bogstavelig talt sætte mig ned. Her maatte man snarere tænke paa en premierminister end en konge. Der var i denne spisesale næsten 500 forskjellige premier. Der findes vel neppe den guld- og sølvmed, som ikke har været på finger med i spillet; neppe det laurbærtre, som ikke har været ribbet, neppe den silkeorm, som ikke har været i virksomhed for at faa alt dette istand.

Lad mig ligesaa godt tilstaa, at jeg aldrig har set et ordentlig skøite- løb, men nu forstod jeg, hvorfor hovedstadskorrespondenten til »Grøkkedals Avis« maatte skrive et langt skøitebrev til sit blad, som begyndte slig:

»Det er meget vanskelig at lade være at skrive lidt om det, som alle her snakker om: n'Oscar og skøite- sporten«.

Paa pianoet laa det lille norske silkeflag, som skulde syes paa Mathisens sweaters. Borte i en krog stod en haandvæske med de skøiter, som idag sammen med Oskar skal afgjøre verdens skøjebane.

For at jeg tilgavns kan blive mis- undt, vil jeg fortælle, at disse skøiter har jeg holdt i min haand. Hvad er Oskar Mathisen uden skøiter? Altsaa holdt jeg afgjørelsen i min haand! Det var blankt som glas og skarpt som en rægekniv. Mathisen selv havde jeg indtryk af var som en hærdet og spændt staafljer.

Desuden var han et hyggelig og greit og fremfor alt menneskelig menneske.

— Drømmer De om det om natten? — Ja, sommetider vinder jeg, og sommetider taber jeg.

— Er De nervøs?

— En faar jo forsøge ikke at tænke paa det, at 20,000 mennesker følger en med øinene. Bare tænke paa modstanderen. Den negangen skal han faa lov til at løbe. Jeg skal være steady som et uhrverk og holde farten oppe 10,000-meteren ud. Død og plage, jeg maa løbe. Jeg haaber Mc. Lean bliver en haard mod- stander ogsaa paa de lange løb. Vi følges vel ad nogen runder og prøver hverandre.

Dengang han var »hjulbent«.

— Er det sandt, at De drikker en halv flaske champagne for sidste løb? — Naar jeg ikke træner, baade drikker og røger jeg med maade, men under træning og løb aldrig. Et halvt vinglas med el vilde være nok til at gøre mig slap nu. Ellers har jeg ikke merket, at jeg har havt vondt, hverken af det ene eller det andre. Jeg er mygere og spændigere nu, end jeg har været nogengang. Alligevel skulde det være bra, om det var over det hele. Forresten har jeg det nu paa samme maade som n'Gunnar. Jeg baade sover og spiser godt. 6—8 eg, beaf og løf hver dag. Idag spiser jeg forresten bare et par eg og lidt løf til frokost. Ellers intet, for efter løbet. Maven maa helst være tom.

Men søndag efter løbet, tror jeg nok jeg kommer til at spise godt. Hvis jeg da ikke bliver skuffet.

— End en pjolter?

— Aa ja, tænk en pjolter da. Men hvor skal jeg tage den fra?

— De kan da sikkert bare give et lidet vink, saa faar De vel en kage.

— Ja, dette er sandelig underligt. Ogsaa tænkt, at jeg paa en eneste op- visning kommer til at tjene mere end selve Caruso nogengang har gjort.

— Hvad skal De bruge alle de penge til?

— Jeg har mine planer. Forre- sten faar jeg hver dag bunker af tiger- breve. Har her f. eks.:

»Ved Deres kamp om mesterskabet — det alle nordmænd ønsker og tror, at De vinder — vil De jo paa et par dage gøre gode forretninger, og jeg vil da anmode Dem om, at De vilde skjenke noget af Deres indtægter til dette store samfundsgavnige formaal. Skulde det gaa an at gøre Deres konkur- rent ogsaa interesseret for vor store sag, var det udmerket. Om I f. eks. aftalte, at begge under alle om- stændigheder skjenker os et beløb, som bliver fastsat paa forhaand, men størst for vinderen — o. s. v.«

Slige har jeg faaet mange af. Men der har været skrevet mere om mig end til mig. Se denne trykte bog med avisudklip. En lignende bog har jeg med udklip fra Amerika.

— I disse bøger fik jeg syn for sagen.

Der er ikke den ting, som ikke har været skrevet om Oskar Mathisen. Den norske udklipshøg begynder med et referat i »Aftenposten« i 1906 fra Kristiania skøiteklubs »kapløb paa Frogner«.

Løbene blev overværet af 1500 til- skuere. Oskar figurerede først paa præmielisten for juniors, 1500 m. Ose Mathisen 2.51 $\frac{1}{2}$ s. 500 m. Ose Mathi- sen 52 $\frac{1}{2}$ s. Saa kommer side op og side ned i det uendelige paa vers og pro- sa om seir over seir verden rundt. Man maa beundre Oskar for, hvorle- des han har forstaaet stadig at varie- re sine svar paa hunderer af inter- vieweres spørgsmål.

Oscar gennem forstørrelsesglas. (Efter en gammel karikatur).

En interviewer i Drammen sagde f. eks.: Mit første spørgsmål gjaldt naturligvis, hvordan han likte vor by. Mathisen svarer:

— Jo, Drammen er en vakker by, og jeg liker den dobbelt godt, fordi interessen for sport er saa sterk her.

— Ja, det er saa, men i skøite- sporten ligger vi agterud.

— Bare vent — med tiden kom- mer nok Drammen efter —

Ogsaa vers da:

»Naar ingen kan slaa mig, tænker Oskar, vel, saa sætter jeg rekorder og slaar — mig selv«.

Og rene gravskrifter:

»Dit minde vil leve hos hver idræts- mand,

som elaker sin idræt og ærer sit land«.

»Mathisen paa isen er kvik, han derfor belønninger fik.

Blandt konger han er af de faa, som ingen kan klare at slaa«.

»Han værd er den begeistring, vi alle nu er fuld af«.

Tænk, gjøre alig en spurt, min ven, og det i denne kullaa«.

»Hvem er bekjendt og populær fra Ekeberg til Frogner,

hvem vinder flest bataljer her og i medaljens »dregnere«?

Hvem er vel publikum mest kjør, hvem nævnes i avisen?

Hvem tar de største laurbærtre? Jo, det er Oskar Mathisens.

For ikke at tale om vitser:

Det er en vaad dag paa Frogner.

Tidtageren: »Der stupte russeren i »indspruten«, get!«

Filmskanden: »Ja, men han greier ikke at konkur- rere med n' Oskar i det heller! For han har jo været Norgesmester i stup- ning ogsaa!«

Dette var nok meget paa et brett om Oskar. Men der er jo heller ikke hverken begyndelse eller ende paa folks interesse for iskongen Oskar. Det er ikke langt fra, at alle byens borgere har det paa den maade som de to smaa gutter, som diskuterede spørgsmaalet Oskar:

(Karikatur af Fr. Bodtkov, »Vaslefriks«).

Livkjoler

Smokings

CITY MAGAZIN

(F. RNER JACOBSEN)

ROSENKRANTZGATEN 20.

Jaquetter

Dresser

»Doe — siger den ene — har du set n' Oskar?«

»Har du hørt saa'n iddejote, siger den anden. «Har kanske ikke jeg gaaet efter'n helt fra Kal Johan og op til Frogner!«

Nok en audiens.

Bobby is still in town.

Det er ikke hvor dag, man kjem- per om en verdensmestertittel; det er heller ikke hver dag, man tjener 100,000 kroner — desværre. Og det er i ethvert tilfælde meget sjelden, at man forbinder disse to ting paa en dag — paa en lørdag. Intet under da, at Oskar Mathisen og Bobby Mc. Lean er dagens helte. Hvorledes Oskar befinder sig, vil man, naar man kommer til disse linjer, allerede vide — under forudsætning af, at man be- gynder paa begyndelsen og læser først nedover uden at hoppe over no- gen linjer. Hvorledes Bobby har det? — ja, da maa man bide tænderne sam- men og læse videre.

Klokken 9 stillede vi paa Grand. Der var intet af det, man skulde have ventet. Ingen musikkorps, ingen blomstersmykkede trapper. Det ameri- kanske flag viftede langsomt for døren til Mc. Leans suite. Inde fra værelserne hortes en monoton lyd — nærmest som en motor i fuld gang. Lyden var interessant og indebar de mest fantastiske muligheder. Paa trods af dette traadte vi raskt ind og blev modtaget af Scanlons. »Hyaaa!« Bobby Mc. Lean sov — ly- den var skøitekongens snorken. Hvilke toner, hvilke lunger, hvilken søvn! Og om bare fire timer skulde han isbe for livet og mesterskabet. Opfyldt af disse tanker synker vi ned i en sofa, snorkingen vedvarer og virker søvn- dyssende. Lidt efter lidt bliver lyden svagere og svagere — vi sover.

Ved tonerne fra »See the con- quering Hero« vender vi atter til- bage til livet og dagen. Snorkingen er ophørt, klokken er 9 $\frac{1}{2}$, Mc. Lean træder ud af sengen paa sine bare — paa sine dyrebare — ben. Scanlon,

hans sekretær, hans sekretesse, mas- sen — alle venter paa de ord, som skal trille ud af Mc. Leans tænderfyldte mund. »Good morning, nice weather today!« Stemningen var brudt, or- den var sagt — dagen var begyndt.

Af brutale, sterke, men alligevel varomme hænder griber Bobby, før han kan faa sagt noget mere. Uden forstaaende mennesker vilde med for- bauselse spørge om, hvorfor han skul- de have pryl allerede før løbene. De indviede erklærer, at en saa udmerket massering har de sjelden set. Han indgaaes, aftørres, overakylles, ban- kes, altsaa — alt under dyb taushed. Forgjæves forsøger vi at spørge ham om enkelte ting; mr. Scanlon forby- der alt. Bobby skal ikke paa nogen maade forstyrres. Men ogsaa en mas- sering tager en ende engang, og mens Bobby hviler paa sin — sofa, læser mr. Scanlon for ham, hvad der staar i morgenaviserne om og i dagens løb. Pludselig banker det, — ind kommer en piccolo med en blomsterdekoration. Det er fra venner og beundrerinder. Bobby bryder af en liden blomst til hver af de tilstedeværende — sekre- tessens glæmmer sin med en gang, mel- lem bladene i en tyk bog, hvor den bliver presset til evig ihukommelse.

Derefter trækker han sig tilbage til de indre gemakker, hvor den fore- løbige pakkedning foregaar. Mr. Scanlon sætter stadig nye plader paa den store pathéfon. Det er til en be- hagelig blanding af Chopins sørgem- marsch og den aller nyeste jazz-musik, at Bobby fuldender sit ulastelige tol- lette. Og saa kommer frokosten — to hvedeboller og et glas melk. Han blev ogsaa budt et bladkøgt eg, men af- viste det med den kolde bemærkning: It is to rich for me.

Vi vilde nu atter benytte anled- ningen og gjorde et forsøg paa at spørge Bobby om, hvorledes han men- te, dagen vilde gaa — eller rettere sagt løbe. Men vi blev tydelig betydet, at nu fik det være nok — Bobby maatte have ro. Og dermed blev vi paa en elakværdig, men bestemt maade hjulpet ud af massoren. Vor største sorg var, at vi ikke havde faaet gjort spørgsmaalet: Bobby, du har vist ondt i haaret? Forresten havde det nyttet lidet, om vi havde spurgt — han for- staaar jo ikke norsk.

Johs.

Kristiania skikreds'

30 km. længde'ob

imorgen startes vel Gardeløbsmænnen. Løipen gaar over Blindernveien forbi Gaustad gaard til sydenden af Sogns- vandet, derfra op i lien til Vetta- kollen, langs denne frem til Frøens- voldsleiven, over til Skjennuugs- hytten, forbi Fossekneika, over top- pen af Vettakollen, forbi villaerne i Skadalen, frem til Slømbal sta- tion, langs veien til Gaustad gaard og derefter løipen om igjen.

Totaltlængden er 33—35 km. Den gaar i pent terren, og med det nu- værende føre vil man kunne paa- regne gode tider.

Mannerheim hjemme igjen.

Helsingfors, 6te februar.

General Mannerheim kom tors- dag til Åbo, hvor han fik en begejstret modtagelse. Idag fort- sætter han reisen til Helsingfors.